

Cōtra proprietarios re

Incipit tractat⁹ m⁹grī

Johis Garson cōtra proprietarios
regulā Augustini professos

Illius domus tue Augustine pater. amico/
rū salus. obsequiū de
bitū. sincerāq; dilectō
aduersus proprietarios
regule tue p^rfectores et proprietatis
defensores amicitia iūctos suadet
fraternus amor tricuspide ferrū ia
cere nō vt leuat h̄ suadeat tutioze
viā veritatis. Impugnabit ergo
proprietatis p^rmo loco p ipaz regulaz
Augustini solito voto pmissā. **Se**
cūdo p auctoritatē sc̄pture sacre et
canonū **Tertio** dissoluēdo p virib⁹
illoz rōes quatin⁹ veprib⁹ propieta
tis excussis radicib⁹. vos amici qz
occasione hec tracto iuxta vocatio
nē v^raz et regulā. sicut in vnū estis
ogregati vnanimēs habitetis i do
mo dei. et sit vobis cor vnū et aia
vna. et oia cōmunia. nec sint scisma
ra inter vos q̄ ppter meū et tuū ori
unt. **Charitas** em̄ dicit regula v^ra
nō querit que sua sūt h̄ cōia p^ris
anteponit. nō p^ria cōib⁹. **Et** quā
to ampli⁹ rem cōmunē qz p^ria cu
raueritis tanto vos ampli⁹ p^rficē
noscat. **Ut** in omib⁹ quib⁹ v^ritur
trāsitoria necessitas supeminet et
p^rmaneat caritas. **Quā** innocentes
dicit pater Augustin⁹ nō estis si ta
cēdo fratrem perire sinitis. fraternū
em̄ vulnus crudeliter dissimulatur.
nec sine anime periculo misericor/

gule augustini cclxxii

ditur indicat Propriū siquidē h̄re
phibz Aug⁹. alumnis suis in regu
le exordio. quo magis caritatē et
pacē ostenderet finē esse religionis
inter fratres cū dicit. **In** vnū estis
cōgregati vt vnanimēs habitetis
in domo. et sit vobis cor vnū et ani
ma vna in dño. **Sequit.** **Et** non
dicatis aliquo p^rriū. **Gravi⁹** autē
peccatū est facere qz dicere. **Cū** exte
rius opus maliciā supaddat inte
riori. vt furari. occidē. mechari q̄/
uius qz dicere aut p^rponere in men
te. ergo si phibet expresse verbum
proprietatis. a fortiori et factū. **Na**
dictū nequitia nō hz aut bonitatē.
nisi sit signū rei cui⁹ est dictū. ergo
si phibet dicere quicqz p^rriū. ma
gis phibet habere illud. **Secundo**
mor sequit in textu regule quā vo
uistis. **Et** sint vobis omia cōmunia.
Omne aut p^rm logicos est v^re signū
qđ distribuit p vniuersis reb⁹ ge
neraliter que sub possessione cadūt
cuiuscūq; nature sint. siue sint ioca
lia. siue pecunia. vel aliud. **Ergo** fal
sificat v^ris ista regula i voti v^ri pe
riculū p quodcūq; p^rticulare p^rriū
quia p^rriū et cōmune opponuntur.
Tertio cōsequenter in textu regule
sibiūgit. **Et** distribuā vniciq; v^rz
a pposito vestro victus et tegumē
tū nō equaliter omib⁹ qz equaliter
nō valetis oēs. sed sicut cuiq; op⁹
fuerit **Non** dicit viginti libras aut
scuta. h̄ tegumētū paratū. qđ lōge
paucioris ē occupamētū qz p^rciū ei⁹
Recnon cōformi⁹ vite ap^roz a qua

Cōtra proprietarios

regularis vita originē cepit. Nā se
quit in regule textu. Sic em̄ legitur
in actib' aploꝝ. q̄ erant illis om̄ia
cōia et distribuēbat vniciq̄. put
cuiq̄ opus erat. Non aut̄ distribuē
bat aplis et eoz sequacib' pecu
nia. sed victus et vestit'. ergo p̄po
sitiū cōfirmat. Nāz pecuniale vestia
rium/ equalitatē quā intendit Au
gustin' corrūpit. Patet si cōtingat
senem fratrem et debilem cui opus est
amplius vestimenti q̄ sano prodi
gū fore sui vestiarū et liberalit' sup̄
modū in cōmestitionib' exponē qd̄
in tegumento cōuertendū est. talis
senex infirm' male vestietur. et iuue
nis fortis nō p̄digus meli' ip̄o in
dnet. contra intētionem augustini.
Quarto arguit p̄ thopicā regulaz
Si qd̄ min' videt̄ inesse inest et illd̄
quod magis. p̄prium ergo habere
tolerabili' esset in nouit̄is ordinis
q̄ seniorib' p̄pter impfectionē eoz
h̄ illis phibz regula q̄c̄q̄ retinē de
seculo dicens. Qui aliquid habent
in seculo qm̄ ingressi sūt monasteriū
libenter illud velint esse cōmune. qui
nō habent nō querent in monaste
rio. Ergo si qd̄ de seculo afferit in
monasterio esse cōmune oportet. a
fortiori illud qd̄ de monasterio est.
similit' et de redditib' cōmunib'. De
mū si in cōmune reponere habent et
p̄prium vitare nouiter ingressi. A for
tiori etiā sentores illis quozū debet
esse status et vita p̄fectior. Et in si
gnū hui' eis reuerentia exhibet̄ a
minorib' ordinis. Retinē ergo nō

regulam Augustini

licet p̄prium his qui habuerunt in se
culo. neq̄ non habentib' in seculo
in monasterio querere p̄mittit Au
gustin'. Ergo om̄ib' iubet p̄prium
nō habere. qz om̄es qui ingressi sūt
aut habuerūt aut nō. Si primū re
linquendū est. si scdm̄ nō est querē
dū. ergo nullo modo retinendū. q̄
tinus hac arte et modestia diuites
humiliēt et pauperes nō inflectur
Quinto edocet augustin' quantuz
sibi cordi fuerit cōmune charitatis
inter fratres et abominabile p̄prium
dissentōnis et b̄rge fomes. quia de
hoc primo loco tractare incipit in
regula vsq̄ ad locum de oratione.
Nō nescius quō p̄prietas scismata
facit. vnanimitati aduersat̄ et paci.
quib' opus est orantib' teste Hu
gone in expositione regule. Nō p̄
dest inquit vna dom' si separat di
uersa voluntas. Qm̄ longe maior
vnitas animi q̄ loci. habit' et conui
ctus cordis q̄ corporis. Caritas at̄
est que habitare facit vnanimis in
domo et pacē verā tribuit. Oratio
nē qz exaudibilē facit nec q̄ sua sūt
querit. sed que Ihu xpi. Hinc etiā
fratres monet ibidem ne sapientes
sint in oculis suis. opinionis p̄prie
defēsores aut discordie turbatores.
Si ergo discordie aduersatur p̄pria
voluntas. ergo etiā p̄pria cista aut
bursa nō cōuenit cōmuni charitati
qz illa cōmunia p̄prie anteponit.
Sexto vbi de oratione ieiunio et le
ctura prandij mentionē fecit Aug'
in regula. cōsequēter de cibo infir

phos
moꝝ specialiori lo
inquit S̄i eis qui
tiorib' venerint
quid vestimentoꝝ
dat qd̄ nō fortior
pe dari diceret nil
vno hec cōparant
primo idem facit
phibet nō figi oca
ere. Nec dicitur in
habere paucos si o
impudicos. Ergo cū
munt paup̄tas sicut
cūda est a manu om̄
possessio. sicut ab o
ne delectatio carna
manus in istis se h
et vtrunq̄ est reue
hic in vltimib' es
bus secuti corā iu
tur in regula. Ho
de oculo nō figere
phibentis oblatio
hominū et odio viti
si malauerit ferre vi
a oculo frap. S̄i
est re uicta tangē
ad huc am̄p̄t poss
habere volūtatē
le. Ergo si in vob
tur oculus figi in
in voto paup̄ra
pria possessio. A
lisat apostasia se
cundi q̄ p̄prie
Octauo nō aliter
Hugo in exponit
aliquid p̄prie. De

moz specialiori loquens q̄ sanoz
 Inquit **S**ci eis qui ex morib' delica
 tiorib' venerint ad monasteriū ali/
 quid vestimentoꝝ aut alimentozū
 dat qd nō fortiorib' ē. **F**rustra nē
 pe dari diceret nisi hos nihil habē
 vnde hec cōparant incenderet. **S**e
 ptimo idem facit sed implicite. cum
 phibet nō figi oculos in visa muli
 ere. **N**ec dicatis inq̄t vos animos
 habere pudicos si oculos habetis
 impudicos. **E**rgo cū pari voto p/
 mittit paup̄tas sicut castitas. abh/
 ciēda est a manu omnis proprietaria
 possessio. sicut ab oculo omnis semi
 ne delectatio carnalis. qz oculus
 manus in istis se habent oformiter
 et vtrunqz est reuerti ad vomitum.
Hic in visibilib' carnis. illic in opti
 bus seculi corā iusto iudice. **E**t seq̄
 tur in regula. **H**oc inquit qd dixi
 de oculo nō figendo etiā in ceteris
 phibendis obseruet cū dilectione
 hominū et odio vitioꝝ. **C**ōuict' at
 si recusauerit ferre vindictā priuet
 a consortio fratꝝ. **C**ōfirmat qz plus
 est rē illicitā tangē qz viderē tm̄. et
 adhuc ampli' possidere et ad nutū
 habere volūtatis qz tangē aut vel
 le. **E**rgo si in voto castitatis phibe
 tur oculus figi in feminā quare nō
 in voto paup̄tatis phibet etiā p/
 pria possessio? **N**ō em̄ min' scanda
 lisat apostasia seu tergiversatio se/
 cundi qz primi in cōspectu hominū
Octauo nō aliter sapit venerabilis
 hugo in expositione. **E**t nō dicatis
 aliquo p̄p̄iū. **N**ō dicim' inquit q̄c

quā meū aut tuū. sed n̄m. vt dica/
 tur. capa n̄ra vestis n̄ra. gratium
 n̄m. sicut dom' ecclesia et claustrū.
 omnia in omuni habenda sūt. **C**ar
 nales sūt ffes qui omunia diuidūt
 spūales qui diuisuz in omuni repo
 nūt. **E**rgo si volum' hereditate pos
 sidere dñm nihil habeam' ait p̄ter
 ipm̄. **Q**m̄ si aurū argentū vel quid
 aliud cū xp̄o querit dicit hieron'.
 cū istis et similib' p̄p̄iis ps fieri de
 dignat' de'. **A**pli imitemur sententiā
 ad **T**hymot. vi. habentes alimenta
 et quib' tegamur ē. **Q**uipe trib'
Leui nō habuit partē in terra. **N**o
 no in expositione regule. **E**t distri
 buatur vniciqz p̄t opus fuerit.
Dñs ordinauit ecclesiā vt pleriqz
 spūalib'. ceteri aut' tpalib' vacarēt
 p̄positoꝝ officia sūt subditis cor
 poralia ministrare. **S**ubditoꝝ v̄o
 spūalib' insistere o'ioib' videlicet cō
 templationi et lectōni. **E**rgo cōfū
 dit religio cū quisqz puīoz efficiē
 necessitatis et cōis magister vestia
 r̄i tollit. **D**ecimo qz vestiariū equa
 liter distributū cōtrariat' regule di
 centi. q̄ nō equalit' est omnibus tri
 buendū. qz nō equaliter valēt oēs.
Plurib' em̄ indiget eger qz san'. et
 senex qz iuuenis. **I**ta em̄ seruanda
 nature necessitas vt nō intreat cor
 pus sed seruiat et nō supbiat. **A**n/
 decimo p̄ eundē venerabilē **H**ugo
 nē in expositione hui' passus. **E**t q̄
 aliquo habebāt in seculo libenter
 illud velint esse omune. **D**uo inq̄t
 sunt que relinquī oportet p̄t dēū.

Cōtra proprietarios

facultas scz possidendi et volūtas habendi iuxta dñi iniaz **Lu. xiiij.** **N**i si quis renūciauerit omnib⁹ q̄ possidet nō p̄t me esse discipul⁹. **N**ō em̄ sufficit exteriōrē relinq̄re substātiā nisi interiorez rescindam⁹ occupiaz. alias estz renūciatio vocalis tm̄ et hypocritis dissimulatio facta corā hōib⁹ nō corā deo q̄ nouit abscondita cordis. **Quoddecimo** **H**ugo exponendo hūc passū. vnanimiē viuere. **Sic** inq̄t. **P**auptas et hūilitas generant caritatē inter ffes. **C**aritas vero nūtrit et fouet vnanimiē tē concordē et pacem. **E**rgo p̄ locum ab oppositis. possessio et supbia off cordiā et iurgii. vt cū vnus est alteri ditiōz dsequēter supbiōz q̄ infestior. **D**espectatores em̄ sūt et iniuriatores diuites vt dicit **Arist. iij.** **Et** se dignificātes sup alios q̄ deperit confestiz fraternitatis vnitās. q̄ p̄ dsequēs charitas deuotio et religio. **T**redécimo inter occasiones alias pprietatē inducentes potissimū arbitroz fuisse humanū timorē desiciendi in necessarijs tēpe egritudinis et senectutis qm̄ tunc opus est multo plurib⁹ q̄ cū valet m⁹. **Q**uādo aut̄ tanta forsitan p̄uisio foret i regula circa infirmos et debiles nisi hanc sollicitudinē a cordib⁹ fratrum intenderet **Dug.** euellere. vñ sanos ne molestē ferāt lautilus egros pasci ostendit feliciores esse dicens. **M**elius minus egere q̄ plus habere. **D**ecimoquarto ppriū religiosoz regularū impugnat p̄

regulam Augustini

illud Augustini in regula. **Q**uicūqz in tantū malū pgressus fuerit vt de culte ab aliquo lras aut mun⁹ accipiat si hoc vltro offert parcat̄ ille et ozet p̄ eo. **S**i aut̄ dephendit aut ouincit graui⁹ emendet. **U**bi **shugo.** aliqd̄ occultare inq̄t est ordinē infringē et sanctū ppositū pauptatis. **Q**ui abscondit inq̄ mortaliter peccat velut alter **Siez** fact⁹ sacri legus. **N**obis ait ouenit bñ viuere et bonū exemplū dare et malā tollere suspicionē. **N**ō est malū qz munus cū vt sic ex amore pcedit. neqz qz cultell⁹ aut hmōi ergo qz ppriū. **C**ōsequētia pbat. qz ei qui nō fecisset votū pauptatis vtputa seculari nō esset pccm̄ accipe et seruare sicut regulari. **N**isi ergo piculosum esset ppriū saluti nō vocaret illud aug⁹. grande malū graui⁹ qz puniēdū. etiā ex dono vel munere pcedat de pprijs bonis seculi. quanto magis ergo si ex impta voluntate seruet de bonis cōib⁹. **D**ecimoq̄nto impugnat pprietas p regulā beati augustini vbi dicit **V**estēs vras sub vno custode habeatis vel plurib⁹ ne a tinea ledant̄. **C**ustodiri iubet vestes dicit **H**ugo ibidē ppter duo **P**rimo ne p̄ incuriā a tinea ledant̄ **S**ecdo ne frater quispiā illā quam habet vestē ppriā credat si in pprio loco seruaret. puta in camēa vel in cista ei⁹. **N**ō exterminādā em̄ omnē pprietatē dsequēter dicit **Dug.** in regula. **N**ō ad vos ptineat qd̄ vobis indumētū p tempoz congruētia

pteros
pferat. vtz illu
an aliud recipiat
ut opus est nō
rat deteri⁹ le
sed magis pba
bis desit in san
cordis qui p b
tis. **D**ecimo
natio pprietas
nis in regule pa
fratres supbia re
opus at nō nega
sit a nomine requ
dem ē sed a vnic
onis euāgelice o
Lu. ix. **N**eqz qua
tis. **E**t intelligi
sufficit de velti
cessario vñ. **S**
antelare ad qd̄
salute. **N**eqz in r
velle abstulit et
ro abirant̄ velt
mus nōculōsi et
nacho suadet nō
que de sterili plic
no hoc vōe riciū
nat **Dug.** in reg
palemi ex vno
ni ex vno velti
opponit̄. **N**i
beat vñ et o
p locū ab opp
um et singulari
si votū seruare
fringit̄ q̄ tā
quotidie. **J**u
fio indumēti

perferat. vtz illud qd deposuerat an aliud recipiat. du tn vnicuiq p ut opus est no negat. Neqz oque/ rat veteri se accepisse qz posuerat. sed magis pbate inqt quantu vo/ bis desit in sancto interiori habitu cordis qui p habitu corpis litiga/ tis. **Decimosexto** ofirmat extermi/ natio pprietatis expositione hugo/ nis in regule passu. **Discam** inqt fratres supflua refecare vt du qd opus est no negat vltra qd opus sit a nemine requirat. **Supflua** qui/ dem e scda tunica. pfectioni religi/ onis euagelice otraria **Matth. x. et Lu. ix.** Neqz duas tunicas habea/ tis. **Et** intellige p tunicam vna qtu/ sufficit de vestitu p tegumento ne/ cessario vni. **Supflua** est etiaz hoi/ anhelare ad qd no pot puenire ad salute. **Raz** in voto paupertatis sibi velle abstulit et posse **Ad** semel ve/ ro abiuratu velle anhelare no mi/ nus ridiculosu est qz si quis de mo/ nacho studeret no esse monachus aut de sterili plisic. **Decimosep/ timo** hoc ide vitiu pprietatis odem/ nat **Aug.** in regula dicens. **Et** sicut pascim ex vno cellario sic induami/ ni ex vno vestiario. **Vnu** et multa opponunt. **lij** metaph. **Qu** ergo in beat vnu et omune vestiariu. sed qd p locu ab oppositis qd phibet ppri/ um et singulare multu. **Ad** vide g/ si votu seruatis regule. cu toties in fringitis q ta expresse no semel sed quotidie. **Judicate** si ex vno vestia/ rio induimini eo modo quo pasci/

mini ex vno cellario et si que serua/ tis in vestris cameris vel cistis sub/ omuni sint custodia sicut vinum in penu aut bladū i horreo. **Qd** si di/ reritis pfecto die negatis et expi/ entia opposita. et otradictoria siml/ vera conceditis. **Contra** quos nil am/ pli disputandu dicit **Arist.** nisi ta/ les aut in igne pfcere aut excecere. **Quia** ide est pfcere et no pfcere illis. excecere et no excecere. **Rega/ re** ergo no potestis qn pmilla pau/ ptatis fide violetis q ad vomitum reuertimini possessionis derelicta. **Decimooctauo** **Aug.** necdu cotē/ tus est comune esse vestiariu a do/ na seu munera parentu et amicozu sed etia vult esse comunia opa sin/ guloz qd est mal' dicens. **Nullus** aliqd sibi opef sed oia opa vra in vnu fiant. maiori alacritate et stu/ dio qz si vob ipis faceretis. **Chari/ tas** em postponit ppria comunib'. imo ppria nescit. **Et** quanto ampli/ rem comunē qz ppria curauerit. ta/ to ampli/ vos noueritis in religio/ ne pfcere. qm coia curare carita/ tis est meritorie. sua aut ppria natu/ re reciproce. **Decimonono** pbatur hoc ide p illud qd sequit in regula. **Conseques** est em vt q filijs suis in monasterio constitutis aliqua cotu/ lerint veste siue qdlibet aliud inter necessaria deputandu illud no acci/ piat occulte. s' sit in ptate prepositi vt in re comunē redadu cui neces/ sariu fuerit pbeat. **Maioz** at rō coi/ tatis videt ee de bonis ecclie coib'.

Cōtra proprietarios

q̄ de ip̄oz parentū donarijs. q̄ ex
pprio p̄cesserūt eoz Ergo si ppriū
phibet in sc̄dis. sequit̄ etiā q̄ in p̄
mis. **V**icesimo ostendit̄ hoc ip̄m p̄
hugonez exponentē hunc passum
In om̄ni oim̄ vitā inq̄t cuiusmōi
est religionis ouersatō. nihil licz re
cipi. nihil occulte retineri. **A**lias iā
nō esset eoz vnū et aīa vna si non es
sent oīa cōia. vbi āt oīa cōia nulla
sūt ppria. **D**ic mihi queso. nōne re
gulā **A**ug^o. vouisti. nōne vitā regu
larē p̄m eā tenē pm̄isisti. nonne oīa
p̄dicta dicit esse cōia? **E**rgo necessa
rio aut illā pm̄issā non tenes voti
fragus. aut nihil penes te ppriū ha
bes. alias regularis nō es sed ma
gis irregularis. **S**ū em̄ nihil retineē
dicit **H**ugo ppriū. auaritia restrin
git. inuidia religat. et om̄e fomētū
discordie sup̄flūū resecat. charitas
vnanimis onutrit. et paup̄tas de
uota custodit. **E**t dū nō licet terre
na retinere cogitur ampli^o celestia
cogitare. tractare. diligere. tāto mi
nus em̄ sup̄na diligit q̄s q̄to ma
gis in infimis delectat̄. **V**icesimo
p̄mo pprietas repellitur **H**ugonis
auctoritate. **S**ūt inq̄t q̄ grauiē tur
bant̄ inter ffes cū nō licet donaria
retinere parētū. amātes suare mu
niscula suoz et in pprio delectant̄
Adeo em̄ sepe inardescit̄ vilib^o et
paruis istis oblectamētis vt eoz
occasionib^o soleāt turbare cōcordiā
fratz. q̄d persuasione diabolica fi
eri dubiū nō est q̄ in eo temptat̄ in
quo magis se preualere cognoscit̄

regulam Augustini

Propterea diligenter oīa terrena
calcanda sūt q̄ caritatē fraternam
turbare p̄nt vt sit laqueus stritus
et nos liberati sum^o. **V**icesimo sc̄do
sup̄adit̄ **H**ugo sup̄dicti. q̄ frater
qui mun^o acceptū celauerit furti iu
dicio cōdemnet̄. **P**arū dixi imo cer
te sacrilegio q̄d pei^o est quasi iude
similis fact^o p̄ditori. **P**rodit em̄ cō
uentū totū cū rem ei^o cōez ecclesie
de sinu caritatis subtrahit in ppriū
vsum. **T**er^o dixerim p̄didit se ip̄z
cū retrospectū ad abiectūz seculū et
regulā violat et votū. **E**rgo si fur
tū omittis p̄m hugonē seruādo se
culare donariū nūq̄d erit sacrileg^o
q̄ de cōi sacro ppriū suū facit. **I**n cōi
dederūt fūdatores. et nisi in cōi re
tinere potes cū salute. **V**icesimo ter
tio lauacrū corp̄is infirmī et lotio
nē vestiū curiosā phibet aug^o. in re
gula fieri p̄m ppriū arbitriū frat̄z.
h̄ magis prepositi vt etiam si nolit
frater faciat iubente preposito q̄d
illi expedit p̄ salute corp̄is. **E**t si ve
lit negāte illo / nō faciat. vt nō obe
diat sue cupiditati. **C**ū ergo beat^o
p̄r aug^o. cum regula vota pm̄issa
maxim^o et prim^o sit preposit^o post
deū regularib^o filijs suis canonicis
p̄cipiēs in tot locis et passib^o oīa
h̄re cōia. et in pprio nihil. sequit̄ q̄
illi parendū est et nō pprie lasciūle.
qm̄ **H**ugone teste non ornat nitor
corp̄is aut vestiū sed mox. et sp̄ual
magis q̄renda est mundicia q̄z cor
palis. **S**i ergo ppria libido phibet
in lotionē vestiū aut corp̄is ratōne

pfctos
obedientie pm̄
voluntate quare
pprietas pecunie
gnans voto pan
frateme multo m
tur in forensib^o et
culūmōi sūt fo
aut in camera ser
corp̄is sanitate lo
saria. **S**ed in illa sc̄d
phibet et aufer^o vt
similē et in prima
to arguit p̄ illud in
ni de egrotantū
et debiliū vel senū
inūgenda vt per
cuiq̄ opus esse p̄
ergo necessitate p̄
cellario. ergo si nō
necessitate infirmū
tpe sanitatis. **D**ic
tur p̄ eum. **A**ug^o.
qui cellario suē qui
cordibus scrib̄ dōis
murmure seruāt frat̄
pm̄ ergo restitutiō te
peti et regulā tueri
q̄ om̄niā statu me
expressū. **C**ōis est
p̄ se curā gerit. et
la corrūpit et frat̄
enob^o et volentib^o
grauē discrimē sa
Regula ponit vni
pprios oēs. **D**ic
pm̄issā seruatis. **D**ic
tmaē hoc ip̄m p̄
in regula. **A**ug^o.

pfectos Pars

obedientie pmissa q̄ pp̄riā abiecit voluntatē quare etiā nō phiberef pp̄rietas pecunie et iocalium repu gnans voto pauptatis caritati q̄ fraterne. multo min⁹ rōnabile vide tur in forensib⁹ et alienis pp̄riū licē cuiusmodi sūt fortune. bona i cista aut in camera seruata q̄ in pp̄ria corpis sanitate longe magis neces saria. sed in ista sc̄da pp̄ria volūtas phibet et auferet vt dictū est. ergo similis et in prima. **Vicesimo** quar to arguit p̄ illud in regula augusti ni de egrotantū cura laborantū et debiliū vel senū q̄ alicui est frat̄z iniūgenda. vt petat de cellario qd̄ cuiq̄ opus esse p̄spererit. **Quidē** ergo necessitate petēde sē de omni cellario. ergo si nō sit opus pp̄rio p̄ necessitate infirmitatis. multo min⁹ tpe sanitatis. **Vicesimo** quinto arguitur p̄ eundē **Aug.** libro **Sive** inq̄t qui cellario siue qui vestib⁹ siue qui codicibus scribēdis preponit sine murmure seruiāt fratrib⁹ suis. **Pro** p̄riū ergo vestiariū tolerare aut p̄ peti est regulā interimere p̄missam q̄ omunē statuit mḡm vestiarij p̄ expressū. **Sic** aut tollit cū quisq̄ p̄ se curā gerit. et p̄ cōsequēs regu la corūpit et frangit videntib⁹. sci entib⁹ et volentib⁹ vobis singul in graue discrimē salutis aiaz v̄r̄az. **Regula** ponit vnū omunē. vos at pp̄rios oēs. **Dicite** ergo si regulaz p̄missā seruatis. **Vicesimo** sexto cō firmat hoc ip̄m p̄ illud qd̄ mox seq̄ tur in regula. **Vestimēta** inq̄t aug⁹

prima cclxxvi

et calciamenta q̄n fuerint indigentibus necessaria dare nō differat sub q̄z sūt custodia q̄ poscūt. **Ubi** hu go **Ministrare** debet frater deputa tus cōi vestiario sine murmure. **Ca** ueant ergo fratres ne nimis petāt importune aut supflue. naz quicqd̄ supflūū est mortifex est illis. **Nā** v̄si paupes erim⁹ si penuriā non habe m⁹. **Attendāt** q̄ oblatōes fideliz sūt q̄ vestiūt et comedunt vt forni dent pp̄i p̄c̄a portare. **Uq̄** ergo ad p̄uisionē calciamentoz **Aug⁹**. nō descenderet si quicq̄z fr̄ib⁹ pp̄riū excessissz. **Vicesimo** septimo **afirma** tur p̄ illud **Aug⁹**. in regula. **Vites** at nullas habeatis inter vos et **Mar** mū at fomentū litūū est pp̄riū q̄ se cant̄ inter volūtates teste **Seneca** felicē inq̄t dixerim humanā vitaz si hec duo p̄nōia possessiua meū et tuū tollerent̄ de medio. **Et** in epla **titij**. **Si** vis viuere in pace. aut pau per sis. aut paup̄i silis. **Rixa** at est inter op̄eritōres. **Et** **Et̄**. v. **Brige** et dissensioēs sūt institute. **Et** **Boe** ti⁹ in tertio. vnde forenses q̄rimo nie nisi q̄ vi vel fraude a volentib⁹ pecūie repetunt̄ cupite. **Tolle** pp̄riū de claustro et lampades extingisti inuidie. luxurie. rixe. auaritie. cetero rū q̄ defectūū. **Vicesimo** octauo arguit p̄ illud de regula p̄pe finem **U**t at cūcta ista seruent̄ dicit aug⁹ et siqd̄ min⁹ seruātū fuerit nō negli gent̄ p̄tereaf h̄ emendandum corri gendū q̄ curef ab eo q̄ p̄est vobis **I**pe em̄ quāto loco superioze tāto

Seneca

Boetius

Tolle pp̄riū

Cōtra proprietarios

In piculo maiori versatur. nisi corri-
gat vsus manifestos et defect⁹ pa-
tentes quib⁹ regula corrumpit⁹ et la-
ceat in piculū salutis aiaz. qm̄ illi⁹
est reddere rationē p̄ ouib⁹. Nouit
abbas vitā fm̄ regulā Aug⁹. et sifr-
fres. **U**ta totiens clamat omnia esse
omunia vnū cor et aiaz. nihil habē-
ppriū. cōmune vestiariū. et tñ ostra-
riū agit quotidie. **E**t qd̄. deterio⁹ est
vsqz̄ adeo infecit hoc virus cūctos
vt neminē conscientia remordeat. ne-
mo ex abusu⁹ vetustate doleat aut
peniteat. qd̄ iudiciū ē obstinatiōis
et irremissionis piculū. qm̄ qui consci-
entiā remordētē nō habet. minime
penit⁹. si nō penit⁹ fecisse. nō dolz.
si nō dolet nō oterit. qd̄ nō oterit
nō ofitet. nec absoluit vsqz̄ in finez
vite. **D**iscrimē hoc cōe est. sed tñ p̄
capitis. et osequentē membroz. ca-
pitis qz̄ regulā pmissaz nec seruat
nec seruare cogit iuxta vocatōnis
officiū cui⁹ est fm̄ Aug⁹. corripere
inquietos. oolari pusillanimes. in-
firmos suscipe. et patientez ad oēs
fore. **M**embroz autē qz̄ nō tenuerūt
pmissā regulā. pudet dicere sed ve-
ritas vrget. ne in fermentū phari-
seoz descendat. verendū est hodie
de quo **Matth. xxiij.** scribit. **N**e vo-
bis it̄. q̄ decimatis mētā. anhetū. ci-
minū. et reliquistis q̄ grauiora sūt
legis. iudiciū miaz et fidē. **S**i bre-
uis pouct⁹ et longa corripiat. si in
notula cant⁹. si in lectura vocabulo
titubat. si rumpit leuiter silentiū. si
cerimonie reuerentiales nō seruāt

regulam Augustini

si vestes indecenter compe. si cete-
risqz̄ m̄imis defectus modic⁹ omit-
tat corrigi⁹ diligēt. **Q**ue autē maio-
ra sūt et in corpe regule pmissa ex-
pressa tā frequent. vota qz̄ tria con-
cernētia cuiusmodi sūt supbia. ran-
cor. comestiones. luxurie. pprietas
auaricia. p̄ciose vestes. vasa argen-
tea in camera. cetera qz̄ curiositates
p̄hodolor negligunt. **T**ales incre-
pans x̄ps prelatos vbi sup̄. cecos
cecoz qz̄ duces appellat. deglutien-
tes camellū et culicē excolantes. **U**i
cesimonono cōcludit p̄ regule cal-
cem in quo dicit aug⁹. **U**t autē in
hoc libello tāqz̄ in speculo possitis
inspicere ne p̄ obliuionez aliqd̄ ne-
gligatis. semel in septimana vobis
legat. **E**t vbi vos inueneritis q̄ scri-
pta sūt facientes. agite gr̄as deo
bonoz oim̄ largitoz. **U**bi autē sibi
quicūqz̄ v̄m videt aliqd̄ deesse do-
leat de p̄terito. caueat de futuro.
orans vt ei debitū dimitrat et in tē-
p̄tationē nō inducat amen. **I**deo
autē legi⁹ dicit venerabilis **H**ugo
et legi⁹ precipit ab augustino septi-
manam vt memoriē teneat et ob-
seruet diligēt. **E**t quo igi⁹ regu-
la beati p̄ris augustini vobis specu-
lū est o regulares tā frequent vob
corā facie preposita. quō trabez in
oculo nō videtis q̄ festucā videtis
in alieno. **T**rabes em̄ vt dicit **E**ri-
sostom⁹ super **Matth.** est p̄c̄m cleri
festuca aut̄ seculariū. **U**t cuncta ser-
uent dicit Aug⁹. que in regula sunt
regula legat. et min⁹ obseruatū nō

pterea
pterea h̄ corrigi
go tanto tpe
cōmune vestis
vno vestisio
cellario. **N**egar
hoc voto pmiss
regula legis q
bus et locis. **A**
libez erat reuol
ei post v̄m. **T**
vobis facta sūt p
cellaria. **A**liq̄i
f̄rito cōm̄lio et
v̄lis factores v
res tñ **J**acobi p
toz ē et nō fact
f̄erant vultū n
culo. **C**ōsiderau
tim oblit⁹ est su
quod in regu
qz̄ vocati estis et
nimes. **H**abitatio
vni⁹ et anima vna
neraliter et vniuers
nō dicat aliqd̄ p̄
cū aut̄ pat̄nū mun
v̄t sed p̄hibeat in
vno cōi castro de
mini ex vno cellari
qd̄ operet. sed o
qz̄ quāto plus
tanto ampl⁹ in
Caritas que
postponit p̄p̄ia
hec sed non fact
aut̄ scire regulā
Seruare deniqz̄

ptellos Pars

ptereat h̄ corrigat. Quo animo er-
go tanto tpe dissimulatis preterire
cōmune vestiariū vt induamini ex
vno vestiario sicut vescimini ex vno
cellario. Negare non potestis quin
hoc voto pmiseritis solenni qđ in
regula legitis quotidie tot in passi-
bus et locis. Ante votū dicit aug⁹
liberz erat reddē sed necessariū salu-
ti post votū. **N**oto nanq; consilia.
vobis facta sūt p̄cepta et libera ne-
cessaria. Aliqñ ergo volendū ē de
p̄terito cōmissio et futurū cauendū
vt sitis factores verbi q̄ nō audito-
res tm̄ Jacobi p̄mo. **Q**m̄ si q̄s audi-
tor ē et nō factor cōpabit viro cō-
sideranti vultū natiuitatis sue i spe-
culo. **C**ōsiderauit ei se et abijt et sta-
tim oblit⁹ est sui ipsi⁹. **S**ic est audire
quotidie in regula legi si tm̄ legatur
q̄ vocati estis et cōgregati vt vna-
nimes habitetis in domo. q̄ cor
vni⁹ q̄ anima vna. q̄ omnia sint ge-
neraliter et vniuersaliter cōmunia. et
nō dicat aliqđ p̄p̄iū. **Q** etiā dona-
riū aut pacnū mun⁹ vel l̄ra nō ser-
uet sed phibeat in cōi q̄ vestes s̄
vno cōi custode habeant. q̄ indua-
mini ex vno vestiario sicut vescimi-
ni ex vno cellario. q̄ nullus sibi alt-
qđ opere. sed oia opa in vni⁹ fiāt.
qz quāto plus cōe q̄ p̄p̄iū curat.
tanto ampli⁹ in religione pficitur.
Q caritas que sua sūt nō querit h̄
postponit p̄p̄ia cōib⁹. audire inq;̄
hec sed non facere. audire parū est
aut scire regulā nisi facere sequatur
Seruare deniq; obedientiā. et casti

prima ecclxxvq.

tatē nō sufficit si paupertatem et abie-
ctionem paupertatis neglexeris. qm̄
aplo **J**acobo testante. **Q**ui in vno
offendit fact⁹ est omnium reus. **Q**ui
imo. quāto crebri⁹ et sepius auditis
et nō impletis. tanto culpabiliores
estis. **Q**m̄. h̄. **P**etri. iij. dicit. **M**elius
erat viā iusticie non cognoscere q̄
post agnitā retrozū cōuertī. **L**egit-
tis ergo in rutiā vraz nisi vos pre-
paratis ad emēdatiōz. neq; regula-
res vocari meremini aut habitum
eoz gerere seu de eoz bonis neces-
saria vite sumē iuxta intentionē fū-
datoz. nisi regulā obseruetis pro
virib⁹. amodo in futurū. s̄ p̄teritis
penitentiā agentes. **N**onet autem
dñs vt verbis vtar aug⁹. vt obser-
uetis hec omnia. p̄p̄iū abijcētes vt
vouistis quicunq; regulares estis
tanq; concordie et pacis aduersa-
riū. **N**os qz q̄ p̄estis p̄ dei mise-
ricordia cogitate aio deuia reducē
et obliqua in directū. neq; dissimule-
tis vlteri⁹. **N**ō est em̄ grandis diffe-
rentia vtz letū inferas vel admir-
tas ait **S**ymach⁹ papa et **I**nnocē-
tius. **E**rroz cui nō resistit approbat
et veritas si nō defendit opprimē.
Ezechielis. xxxiij. **S**anguinē eius
de manu tua requirā. **H**ec de p̄ma
pte sufficiāt in qua p̄p̄ietas regu-
le beati augustini visa est repugna-
re. **I**n scda pte videndū est qualē
p̄p̄ietas impugnatur per sacram-
scripturam et canones tam auctori-
tatibus q̄ exemplis.

*Annouino by quanda
p̄p̄iū p̄p̄iū q̄ alia p̄p̄iū
nō ad rutiā d̄p̄lōz*

Cetera proprietarios
Incipit scda ps huius
Tractatus

Religiosorum status dicit san-
ctus **Thom.** scda se. q. clxxxij.
est perfectorum sicut et episcoporum.
Probat auctoritate saluatoris. **Mat.**
xii. Si vis perfectus esse vende oia etc.
Et Lu. x. Maria optima parte elegit.
Ad vitam eternam ingredi volentibus
necessaria sunt precepta. ad perfectio-
nem oculia. **Hoc idem dicit Dion.** in. v.
et in. vi. capulis celestis gerarchie.
Monachus vel theopentus. i. deo fa-
mulantes perfectos vocans. **Cofor-**
miter etiam **Paulus** ad **Colos.** iij. Sup-
oia caritatem habete que est vinculum
perfectiois. vniuersumque enim perfectum est
cum suo coniungit fini quantum possibile
est. hoc autem est per caritatem. **Jo. x.**
Qui manet in charitate in deo ma-
net et deus in eo. **Et Dion.** de diuinis
nominibus. **Extasim** est faciens diuinus
amor transponens totaliter amorem
in amatum. sane tamen intelligendum. **To-**
tum enim et perfectum totalitate
diligibilis non diligitur nisi a se i-
pso deus. totalitate diligetis a se nisi
a beatis. hoc est toto affectu. sed in
deum tendit sed bene totalitate viato-
ris qui in affectu nihil habet non so-
lum repugnans caritati. quod est peccatum.
quam hoc etiam incipientibus et proficien-
tibus ouenit sed etiam impeditiuum eius
ut sunt sollicitudo. cura temporalium. pos-
sessiones. diuitie. propria voluntas. con-
iugium. et homini que abiciunt religionis

regulam Augustini

voto. **Ra** teste **Augustino** venenum
caritatis est cupiditas. **Hinc** in col-
lationibus patrum inquit abbas **moyses**
Ieiunia. vigilie. meditatio scriptu-
rarum. nuditas et priuatio facultatum
non perfectio sed perfectionis instrumē-
ta sunt. nec in ipsis consistit discipline
finis sed per illa deuenit ad finem. quia
non ois religiosus perfectus est sed tamen
perfectum habet statum. **Precepta** remo-
uent que caritati sunt contraria. con-
silia autem impedimenta actus eius.
Dicit aug. in enchiridion **Quecū-**
que mandat deus quod vnum est. non me-
chaberis. **Et quecūque** non iubet sed
ammonet potius concilio quorum
vnum est. boni homini mulieres non
tangere **Tunc** recte sunt cum ad chari-
tatem ordinantur quia mox vniuersus quis
deus. prima ad **Thimot.** vij. **Finis**
precepti charitas. **Precepta** ut ait
Hieronymus ad demetriadem virginem.
Et prohibitiones de necessitate sunt
salutis ut colere deum et sabbatum
non occidere. non mechari etc. quia
mala prohibentur et precipiuntur
bona per illa. **Sed** consilia de con-
cessis sunt et licitis ut est libertas
voluntatis. usus carnis in coniugio
possiones et diuitie. **Prima** **Cor.**
vij. **De virginibus** domini preceptum non
habeo. consilium autem deo. ab horum
abstinentia voto se astringit religio-
nis perfectio quo perfectus vacat deo
ad augmentum meritum victoria ten-
tationum et maiorem unionem cum deo
Hinc **Isidorus** de summo bono recedere
inquit bonum est corpe. sed longe melius

perfectos
voluntate. **Et**
similitudinibus p-
viceribus et aren-
ri facit ut leget et
sup **Ezechiel.**
perfectus legis sa-
dit. sic qui nihil rel-
lingua atq; substa-
immolat (oleum) v-
lier se mancipent p-
statum caluino di-
siquid religionis p-
tut sunt impedimenta
tur voto. libertas su-
et diuitie et carnis v-
te secularibus et p-
quatinus p abstinent-
saz. opera vent car-
firmat in ipm a sar-
pra. **Stat** inquit r-
dam exer citiu et di-
perfectu itur caritatis
cessariu est ab amor-
fectu diuorare ut par-
coffessio. **M**inus te a-
die de quicunq; prete-
amat. **Mat. vi.** Non
seruire et mamone. **S**
nonica. **f**res nolite
Qui diligit mui-
dei in eo. **Et Greg.**
inquit qui q; min-
to magis inferi de-
go siue occupiscentis
lozz et superbia vice-
tionem caritatis vici-
q; hodie inferi. **S**
gratis potu. castitati

perfectos Pars

7 voluntate. Et Anselm^o in libro de similitudinibus ponit de homine, vlcere et arenulis pleno q se ligari facit vt seceat et sanet. Et Gregl. sup Ezechielē. Sicut holocaustū ē perfecti^o legis sacrificiū qz totū incēdit. sic qui nihil reseruant sed sensuz linguā atqz substantiā omnipotenti immolat solenni voto/vt deo totaliter se mancipent perfectiorē habēt statum cuiusmodi est religio. finis siquidē religionis perfectio caritatis cui^o sunt impedimēta tria q abiciuntur voto. libertas sui. possessiones et diuitie. et carnis voluptates licite secularibus. et prohibite religiosis quatin^o p abstinentiā boz promissaz/operā dent caritati perfecte. Cōfirmat^o id ipm a sancto Tho. vbi supra. Stat^o inquit religionis est qd dam exercitiū et disciplina qua ad perfectū itur caritatis. Ad hoc at necessariū est ab amore mundaliū affectū diuertere vt patz p aug^o. li. x. cōfessionū. Minus te amat inquit dñe de^o quicunqz preter te aliquid amat. Et Mat. vi. Nō potestis deo seruire et māmone. Et Jobes in canonica. ffrēs nolite diligē mūdū z Am q diligit mūdū nō est caritas dei in eo. Et Gregl. in omel. Tāto inquit quisqz min^o supi^o diligit qnto magis inferi^o delectat. Amor ergo siue occupiscentia carnis et ocu loz et superbia vite ppediūt perfectionē caritatis dei qz pxiimi. trahūt qz hōiez inferi^o qz p oppositū paupertatis votū. castitatis qz et ceteri

scda

ecclesiarum

entie tendit sursum in deū veluti nihil inferi^o habēs qd delectet. Paupertatē cōmēdauit xpus caput ecclesie nascendo Lu. v. qm a paupe matre virgine nascit in stabulo. pannis in uoluit. et reclinat in psepio. In omni deniqz vita sua relucet paupertas. Nihil possidē in pprio cōmēdat vetus testamentuz Num. xvij. Dixit dñs ad Aaron In terra eoz nihil possidebitis. nec habebitis partez inter eos. Ego pars et hereditas tua in medio filioz israel. Nimis auar^o est dicit Aug^o. cui nō sufficit deus. Et Hieron^o Dñs cū istis infimis ps fieri deoignat. Et Amb. Hi apti sunt ad regnū celoꝝ q nullis cupiditatib^o occupant h ad futura festinant pmissa vite celestis. Et Gregl. Illic cupit anim^o assistē vbi se speret sine fine gaudere. Et ad magna pmiā pueniri nō pnt nisi p magnos labores Si pp te dñs sue renūciat matri cū dicit. Que est mater mea et qui sunt fratres mei. Cur tu dño tuo cupis anteferrī? Nū iuueni querētī quo pacto vitā haberet eternā. Rndit veritas. Si vis inq̄t ad vitā ingredi serua mandata. Rursus dicente iuuenē. Hec oia feci a iuuetute Adiecit. Si vis perfectus esse vade z vende oia que habes et da paupib^o z sequere me Hoc sūmopere claustralib^o notandū Non enī ait dominus manduca. quiesce dormi. frueri delictis. et honorib^o mundi. thesauros habeto vasa argētea. iocalia z cetera

177

Contra proprietarios

sed dicit vende omnia. non potest sicut Ananias et Saphira. sed omnia tua supple que habes iusto titulo. Nec ait de primis. sed pauperibus. Nec attendendum dicit **Aug.** quibus monasteriis aut indigentibus hoc feceris quam omnium christianorum res una publica est. Audiatur pauperes et letentur. que sit pars hereditatis eorum. Beati inquit Christus pauperes quam ipsorum est regnum celorum. **Ecce contra Paulus ad Thimotheum. vi.** Radix inquit omnium malorum cupiditas. Hac cupiditate plerumque habendi quod opus est secundum gloriam magistri. et diabolus cecidit de celo in infernum. et parentes nostri primi de paradiso in exilium. **In greco autem habet radix omnium malorum philargia. i. amor pecunie.** Scribit etiam **Eccl. i.** Quare nihil est scelestius. **Et apostolus ubi supra.** Quam quidam inquit appetentes errauerunt omnino a fide christi deserentes. quia in duobus locis non potest affectus nostrum partiri desiderium suum. **Breuiter diuersis in locis sacra scriptura laudat et approbat voluntariam paupertatem.** **In religione ergo que est domus dei abicienda est omnis negotiatio et proprietatis possessio.** Non sit inquit **Hieronimus.** in domo orationis negotiatio. non possessionum amor. non cupiditas. ne ingrediat Iesus iratus speluncam latronum et mensas subuertet vendentium in hora nouissima mortis. **Multi inquit Origenes** sunt in domo dei que est ecclesia non spiritualiter ut promiserunt viuentes sed carnaliter magis. vendentes et emen-

regulam Augustini

tes. qui rarius orationi debite vacant secularibus intenti et dediti negotiis.

Hecenus proprietatis collata lapidibus sacre scripture. superest eaz per canones sacras impugnare ex tollendo voluntariam paupertatem. **Clemens quartus. xii. q. i.** siquidem dulcissimus et sic dicit. **Communis vita omnibus est necessaria fratres.** maxime his qui deo irreprehensibiliter cupiunt militare et vitam apostolorum imitari. **Communis enim usus omnium que in mundo sunt omnibus esse debuit.** sed per iniquitatem alius dixit hoc esse suum. alius oppositum. et sic inter mortales orta est dissensio.

Denique grecorum quidam sapientissimus omnia communia esse amicorum dixit. Et sicut aer aut lux solis diuini non potest aut meditari. ita nec cetera quecumque communia que data sunt omnibus ex natura. **Propter quod dominus ait per prophetam.** Ecce quod bonum et quod iocundum habitare fratres in unum. **Et apostoli communem in unum duxerunt vitam.** Quam ut in eorum actibus dicit. multitudinis credentium erat cor unum et anima una. nec quisquam aliquando dicebat suum. nec erat egens inter eos. **Omnes qui domos vel agros possidebant venditis illis offerebant precium ante pedes apostolorum.** sicut quidam vestrum cognouerunt et viderunt nobiscum **Ananias autem vir austerus et Saphira vxor eius quia mentiti sunt nobis precibus corruerunt.** **Sequitur.** Quapropter vobis cauenda mandamus et

pletos
vobis obedi
aploz et exem
tis regulis no
ne vita ducere
tis. **Ibidem stat**
Hieronimus ad nepo
pretet vocabuli
dicit. **Cleros gre**
qz dñs pars et
sunt. **Talis ergo est**
fideat a dño et possi
Si quippiam preter
pars eius non erit
sua si supellectile
tur dñs fieri ps eu
no accepto partē
re erit. **Ambrosius**
ga seculi hoc in le
ait portio est de
nisi dñs ne alteri
citudine imperat
loco **Molo et**
lere debent. **omnia leg**
sciencia est necessaria
mo. **Sequitur paulu**
licet in societate nra a
ppriis. **Sequitur**
no licet. **Sequitur**
vel habere volūt
uere contra precept
bunt in socialē vit
clauos et plang
concilio lateranen
tu monachoz. **M**
recipiantur in mon
mittant habere pec
habere ut dicit ma
magis in tradam o

plebros Pars

vobis obedire precipim' doctrinis aploz et exemplis vt ab apostoli- cis regulis nō discedatis sed cōmu- nē vitā ducētes adimplere sataga- tis. **Ibidem** statim allegatur post. **Hieron'** ad nepotianū. **Cleric'** inf- preteē vocabulū suū et eē nitat' qd dicit' **Cleros** grece fors est latine. qz dñs pars ei' et de sorte domini sunt. **Talis** ergo esse debet vt pos- sideat a dño et possideat ipse dñm. **Q** si quippiā preter dñm possideat pars eius nō erit dñs. verbi grā si aurū si supellectile cū istis n̄ digna- tur dñs fieri ps eius. **Hinc** leuita nō accepit partē in terra sicut cete- re trib'. **Ambrosi'** osequenter de fu- ga seculi hoc in loco inducit. **Cul** ait portio est de' nihil curare debz nisi deū ne alteri' necessitate et solū- citudine impediat **Aug'** in eodez loco **Nolo** zc **Due** res i vobis pol- lere debent. oficia scz et fama. **Con-** scientia est necessaria tibi fama pri- mo tuo. **Sequit'** paulo post. **Nulli** licz in societate n̄a aliquid habere p̄p̄iū **Et** si qui habuerint faciūt qd nō licet. **Sequit'** **Qui** habent p̄p̄iū vel habere volūt aut de p̄p̄io vi- uere contra p̄ceptū nō mecū mane- bunt in socialē vitaz **Malo** habere claudos q̄ plangere mortuos. **Et** concilio lateranē. extra ih. c. d. sta- tu monachoz. **Monachi** nō precio recipiantur in monasterio nec per- mittant' habere peculū. **Peculium** habere vt dicit magister **Gerard'** magn' in tractatu de p̄p̄ietate mo-

scda

ecclesie

nachoz. non est habere principale dominiū in re ip̄a. sed vt seru' sub dño. sub p̄fe fili' sub abbate mona- chus. ex licentia ip̄oz sub quib' sūt **Et** tñ hoc nunq̄ monachis conce- dit' p̄m glo. **Inno.** qui est lucerna iu- ris nisi p̄ adiuncta administratiōe vt si fuerit vestiari' elemosinari' vel thesaurari' vel h̄mōi cōmune h̄is officiū. deseruiens vtilitati cōmuni ecclesie. vt fidelis sit et prudens di- pensator nō querens q̄ sua sūt sed que omniū. **Qui** at peculū habue- rit nisi ab abbate fuit ei p̄ iniūcta administratione p̄missū a cōmuni one priuet altaris. **Et** qui in extre- mis cū peculio fuerit inuent' et di- gne nō penituerit nec oblatio p̄ eo fiat nec inter fratres habeat sepul- turā. **Qd** de vniuersis religionis p̄ cipim' obfuarī **Abbas** at q̄ dilige- ter ista nō cauerit officij sui iacturā se nouerit incurfurū. **Consequenter** **Clemens** terti' paulo post sup quo dā canonico regulari q̄ in articulo mortis agens licet a p̄ore suo mo- nit' p̄p̄iū qd cōtra regulaz latent' habuerat noluit resignare et sic vi- em clauit et fuit inter fratres tra- ditus sepulture. **Et** infra. **Inquisit** onī tue respondem' q̄ ille canonic' non tñ fūeat xp̄iana sepultura pri- uandus. verū etiam si sine maximo scandalo fieri potuit de ip̄a p̄fici dignus est ecclesia. **Item** ibidē **In-** nocēti' terti' abbati et conuētui sub lateñ. **Cū** ad mōasteriū zc. firmiē in- hibem' neqs de cetero monachoz

Innocentij

7

Contra proprietarios

lineis camillis vras. Prohibem⁹ di-
stricte sub attestatiōe diuini iudicij
ne quis monachoz ppriū aliquo
possideat. sed si q̄s aliquo pprium
habet totū in otinenti resignet. Et
infra **S**i pprietas ē apud quenq̄
inuēta fuerit in morte ip̄a cū eo in
signū pditionis extra monasteriuz
in sterquilino subterref fm q̄. bea-
tus **Gregl.** in ofalogo se narrat se-
cisse. **N**ō si quicq̄ alicui fuerit desti-
natū nō p̄sumat illud accipe h̄ ab/
bati aut p̄ori aut cellerario assigne-
tur. Sequit̄ in fine. **N**ec estimet ab/
bas q̄ sup pprietate posset cū aliq̄
monacho dispensare. **Q**uia abdica-
tio pprietatis sicut et custodia casti-
tatis a deo sunt annexa regule mo-
nachali vt circa eā nec sūm⁹ ponti-
fex possit licentiā indulgere. **Q**uā-
tem votum solenne religionis indis-
pensabile sit ptz **Leuitici** vltimo. vbi
dicit̄ qd̄ semel sanctificatū est dño
nō pōt in alios vsus omutari. **N**ec
facere pōt prelatus qn̄ deo ofecrat⁹.
p̄ votū religionis obliget ad hoc
quod vouit. **I**dem sentit **Bern̄** in li-
bro de precepto et dispensatione.
Quitquid ait in spūalib⁹ in regula
est traditū in manu nō relinquitur
abbatis. **E**t paulo post. **N**eq̄ enīz
abbas sup regulam est cui semel eti-
am ip̄e spontanea p̄fessione se sub-
iecit et deuouit. **V**otū etiā paup̄ta-
tis indispensabile ostendit **sanctus**
Tho. scda scde. q. lxxxix. **G**rauius
enī ait est q̄ p̄uriū votū fractū. ex
eo q̄ deo soli votū fit et p̄mittitur.
Juramentū aut̄ deo et hōib⁹ **S**e-

regulam Augustini

cundo qz votū obligat ex fidelita-
te reddendi deo p̄missū. **J**uramen-
tū vero ex reuerentia veritatis que
est ip̄e. **G**rauior est aut̄ infidelitas
q̄ irreuerentia. ergo ē. **E**t cōfirma-
tur p̄ eundē in eodē libro in mat-
ria de voto vbi dicit̄ qd̄ si votū fi-
at solenne etiā d̄ impossibilib⁹. ver-
bi gr̄a. **P**eregrinatio egrotis. ele-
mosina paup̄ib⁹. et h̄mōi. nihilomi-
nus o3 semp̄ haberi p̄mp̄tudo
volūtatis quotiēs occurrit memo-
rie et facere qd̄ in se est. **I**n hīs etiā
que p̄ se mala sunt et bene fieri ne-
queunt dispensatio nō cadit scdm̄
Bern̄. in ep̄la ad adam monachū.
q̄ in libro de precepto et dispensa-
tione. cuiusmodi est habere pprium
monacho qui ad nō habendum se
astrinxit p̄ votū religiōis. **P**rop̄uz
inquit possidere hōi seculari licitū
est. monacho aut̄ purū malū. **N**am
vbi pprietas ibi singularitas vt
dicit̄ **Bern̄**. ad carthulien̄. vbi singu-
laritas ibi angulus. vbi angul⁹ ibi
sordes. vbi sordes ibi rubigo et di-
uisio. **B**enedict⁹. xij. **I**llis inq̄t qd̄
incumbit onus de vestiarijs calcia-
mētis et alijs corp̄is necessarijs p̄
uidēdi statui⁹ vt hoc decenter fa-
ciāt tpe cōgruo iuxta suppetentiaz
facultatū et cōditōez regionis. **E**t
sequit̄ nod⁹. **E**t illud qd̄ erit dādū
singulis canonicis p̄ vestiario ta-
ret̄ in ānuali. **N**on est intelligenda
h̄mōi taxa in pecunijs dādīs cui-
bet singillarim h̄ magis fm̄ l̄am
regule magistro vestiarij qui de-
bet ista p̄uidere in cōi p̄ oib⁹ illis

pfessos

inquā quib⁹ incur-
starijs et calcian-
bura culibet p̄
falso opinant. se-
cūbit onus ista p̄
muni p̄ singulis.
mate iberico aliq̄
seruare. **A**ct. o3
sum votū. vbi de
bito cōtra dñi fur-
pallū cocenat. et m̄
teos. i. ppriā volū-
lupare. et diuitias
modis religionis f-
ti. **S**ed nō est tace-
sceleris inflicta. **N**o-
filij israel a dño et
bus vrbis **Hay**.
deducti in precipi-
fiter. **J**oh̄e strag-
illi. **P**eccauit p̄s
tus est p̄ctum ma-
anathemate et fira-
ti et absconditū inter-
pōnne stare ante ho-
pollatus est. **E**t nō est
cū donec cōteratis
sceleris reus est. **J**
dñs in totā ecclesiā
pprietariū vt dicit̄
tiorū. p̄p̄rea per-
ne p̄pter vñū ecce-
Qm̄ vt ait ap̄s a-
lia agunt scelerā
raca digni sunt m̄
faciūt sed qui cōle-
lxxxij. di dicit̄ **S**
uereis. **N**ō est gr̄

perfectos Pars

inquā quib' incumbit onus de ve/
stigijs et calciamētis zc. **Nā** distri/
buta cuilibet portioē pecunie vt isti
falso opinant. sequitur q' nulli in/
cūbit onus ista prouidendi in com/
muni p' singulis. **Est** hoc d' anathe/
mate iherico aliquid cū **Achoz** re/
seruare. **Achoz** id ē puertens p'mis/
sum votū. tria de anathemate p'hi/
bito cōtra deū furat. regulā aureā
palliū coccineū. et trecentos argen/
teos. i. p'pria voluntatē. carnis vo/
luptatē. et diuitias seculi. **Tot** em̄
modis religionis frangiē sacramē/
tū **Sed** nō est tacenda punitio huic
sceleri inflicta. **Mox** em̄ derelicti sūt
filij israel a dño et pstrati ab hosti/
bus vrbis **Hay. i.** a vitijs cunctis
deducti in precipitiū morū. **Cū** autē
fletet **Josue** stragem istaz/ ait dñs
illi. **Peccauit** p'pls israel et puarica/
tus est pactum meū. tulerunt q' de
anathemate et furati sunt et menti/
ti et absconderūt inter vasa sua nec
poterit stare ante hostes suos. q' a
pollutus est. **Et** nō ero vltra vobis
cū donec cōteratis virū qui huius
sceleris reus est. **In** quo innuit q'
dñs in totā ecclesiā irascit p' vnū
p'prietariū vt dicit auctor sume vi/
tiorū. p'pterea persequend' est talis
ne p'pter vnū ceteri patiant' omnes
Qm̄ vt ait ap'ls ad **Rho. i.** Qui ta/
lia agunt scelera supple p'us enume/
rata digni sunt morte. **Nō** solū qui
faciūt sed qui cōsentiūt facientib'.
Lxxij. di dicit **Symach' papa** in
decretis. **Nō** est grandis d'ra an le/

scda

ecclxxx

tum inferas vel admittas. **Et In**
nocentius ibidē **Error** cui nō resis/
tatur approbatur. **Pius** etiā papa.
Quid p'dest suo errore nō pollui.
qui consensum p'restat erranti. **Et**
Ambrosius in libro de patientia in/
quit. **Qui** a socio si pōt iniuriā non
repellit. tantus in vitio est q' ille q'
facit. **O** formidanda sententia reli/
giosis que sequit' **Josue. vij.** Ana/
thema. i. p'prietas in medio israel ē
to est cōtemplatiuoz. **Nō** poteris
stare corā hostib' tuis donec cōte/
rat' qui cōtaminat' est hoc scelē. zc.
Sequit' in fine capituli. **Et** lapida/
uit **Achoz** omnis multitudo filiozuz
israel. et cūcta q' contulēat de anathe/
mate igne cōsumpta sūt. **Poti'** p'prietari'
in seculo cōterat' lapidib' cor/
rectionis et cremet' facib' caritatis
et zeli dei q' post mortez supplicij
dissimulādo deputeē eternis. **Scri**
bit' ad propositū scdo **Machab. xij**
q' cū corpa que ceciderāt in bello
cōtra **Gorgiā** ydumeū post diem
septimū **Judas** pararet sepelire in/
uenit sub tunicis occisoz de dena/
rijs idoloz q' ap' d' **Janiā** ceperant
otra legē et eos operit corruisse ob
hāc causā. **Si** ergo iudeis viris po/
pularib' tā grauis vltio cōtigit p'
acceptis semel et retētis cōtra legē
eoz denarijs. q' p'fectis viris fiet
trāsgressione votoz solēniū. nec se/
mel h' p' totā vitaz eoz. **Apostasia**
quedam est dicit auctor summe vi/
tiorū p'prietas monachoz ma/
tor q' relinquere habituz aut exire

N3.

Contra proprietarios

metas ecclesie preter prelati licentia
qz paupertas voluntaria magis est
de substantia religionis qz habitus.
Religio enim ordinatur ad perfectionem
caritatis que est amor dei usqz ad
contemptum sui. **H**abere ergo proprium
ut dicit sanctus **Tho.** scda scde. q.
clxxxvi. arg. vii. repugnat perfectioni
religionis. voluntaria paupertas pa-
tis est fundamentum ut dicit **Dugl.**
in li. xix. de ciuitate dei. **I**nter fratres
inquit concordia et amica consonantia
charitatis fraternae cum nihil habet
vnius quod non omnes. **E**contrario
inter proprietarios rixae quotidiane.
inuidie. susurratio. detractio. nulla
pax. nulla caritas. nulla salus. opi-
niones et brige. adeo ut quicquid
placet vni displicet alteri. **H**inc scis-
sure et discordie. inequalitates in
habitu et victu. hic abiectio. hic cur-
iose inuidia. hic ut dominus. ille ut seruus.
hic ut pauper. ille ut diues incedit.
hic esurit. ille ebrius est. hic aurum con-
tra votum possidet. ille debitis multis
obligatur. et omnia dilapidat et expen-
dit. **E**t sic fraudatur intentio fundato-
rum. contemnitur ecclesie institutio. vilipen-
ditur euangelica instructio. negligitur
propria salus. et lumen perfecte reli-
gionis quomodo in ecclesia radians
pro maiori parte modernis temporibus
proh dolor obscuratur ne dicam extin-
guatur. **E**t hec de secundo membro di-
cta sunt

Incipit tertia pars huius
tractatus

regulam Augustini

Accussis utcumque telis duo-
bus ex pharetra incultus quibus
exposceret ordo et digni-
tas materie superest accedere ad ter-
tium quo per viribus reuelandae sunt pro-
prietarioz obiectiones. **Q**uimo siquidem
dem loco quodam palliamento fallere
videntur dicentes vestiarium non esse
proprium sed magis procuratio. quod ab-
usio est nominis. **Q**uia procurare est curare
pro aliis. proprietarium autem pro se solo cu-
rat. **I**tem procurator vestiarum per re-
gulam dicitur esse communis pro omnibus.
Isti autem pro se tamen. **I**n quo contrariantur
regule necnon et voto paupertatis.
In deus. xxv. ca. scribit. **C**um votum
oueris domino deo non tardabis re-
dere. quia requirit illud dominus de te.
Si moeratur fueris reddere imputa-
bit tibi in peccatum. **E**t paulo post **Q**uod
semel egressus est de labiis tuis obi-
surabis et facies sicut promissisti domino et
Et Malach. primo. **A**d vos o sacer-
dotes qui despiciatis nomen domini. **E**t in
fra. **E**t offertis super altare meum pa-
nem pollutum. **E**t paulo post. **N**on est
mihi voluntas in vobis dicit dominus
exercituum. et munus non suscipiam de
manu vestra. **S**equitur in fine. **M**aledictus
dolosus qui habet in grege suo
masculum et votum facies immolabit
debile animal. **M**asculum vouit domino re-
gularis cum paupertate desponsauit.
sed debile reddit qui adhuc seruat
proprium. **I**rridere ne est augustinum
patrem dicentem in exordio regule.
Hec sunt que ut obseruetis precipi-
tum est. **E**t sequitur. **E**t non dicatis aliquid

pfecos Pars

injur

ppriū **Secdo** obfciūt cōfuetudinē tanto tpe et a psonis tā discretis et eruditis et in tot monasterijs obseruatā. **Quib'** rñdet regula iuris dicens. qd possessor male fidei nullo tpe pferibit. **Et aug'** in enchiridiōn. **lxxxvi.** **N**ris ait tpsib' multa mala ita in aptaz cōfuetudinē deuenērūt. vt aut pua aut nulla eē credāt q magna atqz horrenda sunt. vsqz adeo vt nō solū nō occultāda vepz etiā pōdicanda et diffamāda videātur. **I**tem idē sup illud ad Galat. **T**imeo ne forte sine causa laborauerim in vobis. exclamare inq̄t cōpulsus sū. **N**e pccis hōim. qz sola iniusta exhorrescīm? **N**itata vero p quib' abluendis filij dei sāguis effusus est. quāuis tam magna sint vt omīno claudi contra se regnum dei faciāt. sepe videndo omīno tollerare. et sepe tolerando etiā facere cogimur. **I**tem in sermone quarte dñice aduent'. **N**olite inq̄t pccā cōtemnē in quib' forte iā cōfuetudinē fecistis **O**mne em̄ pccm cōfuetudine vilescit et fit hōi quasi nullū. **I**lico vt obduruit iam dolorem poidit et putre est nec ampli' dolet. qd aut nō dolet nō p sano habendū est s; magis p mortuo cōputandū. **C**um vlcus pungit et dolet. aut sanū est aut adhuc spē habet sanitatis **C**ū autē pungit et non dolet p mortuo habendū est et de corpe p̄cidendū **D**icant igit' pprietatis defensores qui vouerūt paupertatem an cōfuetudo ista eos excuset. **S**z dicēt forte

tertia cclxxxii

qd papa vel ecclesia cū eis sup hoc dispensauit. **A**udiāt papā **I**nnocēciū expresse dicentē. **A**bdicatio inquit pprietatis sicut et custodia castitatis adeo est annexa regule monachali vt nec sūm' pontifex possit circa eā dispensare. ergo a fortiori nec generale capitulū ordinis. nec abbas pōt indulgere licentiā. cum papalis ptās excedat omnē potestātē inferiorū post xpm vt habet **dis. xxiij. cipan'. et. xij. non dect.** **Q**uānt' votū hoc non seruet multis in locis a plurib' annis et magnis viris nō excusat sed magis aggrauat **I**noleuit aut hoc ex negligentia p̄latoz in salutis eoz piculū. **N**ihil magis dissonū ratōni q̄ habitū ordinis gerere exteri' in oculis hōim et statū p̄fectionis simulare. interi' aut vota saluti necessaria infringē **R**ōnalis est cōis cōfuetudo q̄ a iure approbat dicit **J**ob. in sūma cōfesso. lib. ij. ti. vi. **E**t quā rhomana ecclesia seruat aut p̄cipit seruandā. **I**rrōnabilis at vel iniqua nō p̄scribit. **I**nnocenti' dicit qd rationabil' illa dicit' q̄ nō obuiat canonicis institutis aut quā ius sustinet. **I**rrationabil' aut que cōtra canonū instituta et a iure improbat cuiusmodi ē pprietas inter religiosos. **P**it enim **G**regl. cuidā epō. **S**i cōfuetudinez opponis. tibi est aduertendū qd dominus dicit in euangelio **J**ob. xiiij. **E**go sū veritas. **N**ō aut. ego sū cōfuetudo. **Q**m̄ **C**ipani martyris sententia est. qd quelibet cōfuetudo

Cōtra proprietarios

quātānis vetustate vulgata sp est
veritati postponenda. et vsus oīs
veritati contrari⁹ abolend⁹ est. Con/
suetudo q̄z sine veritate. vetustas ē
detestabilis error⁹ **Frustra** ergo cū
hic abusus proprietatis. euāgeliorū.
canonū et scōp̄ patrū auctoritatū
b⁹ reprobaf. cōsuetudo dicit. h̄ ma/
gis vsitata culpa debet vocari. q̄
obligat mentez pondere suo vt ait
Gregl. in quarto moralium. vt neq̄q̄z
etiā surgē possit cū velit. et quot vi/
cib⁹ frequētationis p̄ue astringit.
quasi tot vinculis in mente sua col/
ligatur. **Scribit** q̄z **Hieron.** ad **Ce**
lantia. **Asperā** inq̄t et insuauē fecit
nobis virtutū viā longa cōsuetudo
peccandi. **Id.** etiā in li. soliloq̄oz
p̄mo. **Prav⁹** inq̄t vite vsus aboleri
difficiliter p̄t. et assidua cōsuetudine
vitiū in naturā ouertit. **Anim⁹** scelerib⁹
irretit⁹ vix diuelli p̄t dicit **Be**
da in li. de templo salomonis. **Nō**
est paru⁹ labor a cōsuetudine sese pe/
sifera reuocare **Inanis** ergo ē hec
excusatio in peccis et friuola q̄ pre/
tendit p̄pter cōsuetudinē malā. qua/
si diceret. q̄ abolita s̄t p̄cepta legis
qz iā a maiorib⁹ et maiori pte hoīz
nō seruant⁹ et qz nō seruare ea a lō
go est cōsuetū. **Tertio** obijciūt p̄pri/
etatis defēsores. q̄ in capitul⁹ eoz
de h̄mōi proprietatis vsu dispensatū
est vsqz adeo q̄ ampli⁹ nō sit timē
dū **Pace** salua dicentiū. vt dictū est
sup̄ et allegatū p̄ decretalē **Innocē**
tij tertij. extra de sta. mo. cū ad mo/
nasteriū. **Qz** votū paupertatis adeo

regulam Augustini

ānerū est regule monachali vt nō
estimet abbas q̄ sup̄ habēda p̄pri/
etate possit cum aliquo dispensare
imo nec sūm⁹ pontifex. **Idem** dicit
sanct⁹ **Tho.** in 2a 2e. q. lxxxviii. de
voto solenni q̄ est indispensabile.
Cōformit⁹ ad decretalē. qm̄ minus
est cōmutare votū q̄z absoluerē vel
dispensare. **Sz** aial deo votū cōmu/
tari nō p̄t. **Leuit.** xxvij. **Sanctū** erit
inq̄t lra et cōmutari nō poterit p̄p̄
meli⁹ aut pei⁹. **Causā** assignat do/
ctor sanct⁹. **Qm̄** mor vbi vouebat
deo. sanctū reputabat q̄i diuino cul/
tū mancipatū **Sicut** nec modo ca/
lix aut alia res cōsecrata deo possz
cōmutari in meli⁹ aut pei⁹. **Si** ergo
nō p̄t sūm⁹ pontifex sanctificatōez
rei inaiate tollere vt lapidis altari.
calicis. aut vestimētōz. ergo m̄ro
min⁹ ab hōie deo sanctificato per
votū solēne religionis **Iō** facē nō
p̄t p̄p̄ q̄ fligiōis p̄fessioē sc̄ificat⁹
est. deo nō teneat trib⁹ essentialib⁹
votis q̄d̄m stat in religione. **Rur**
sus qz votū est p̄missio deo facta
dicit sanct⁹ **Tho.** et non reddē deo
votū. sp̄s q̄d̄az infidelitatis est q̄
sub dispensatōe nō cadit. **Et** sic nō
p̄t abbas p̄cipe malū suo mōacho
vt dicit idē sanct⁹ **2a 2e** in materia
de voto ita bonū deo debitū nō p̄t
phibere **Et** in manifestis malis dis/
pensatio nō excusat a culpa. **Hinc**
sanct⁹ **Bern.** in li. de p̄cepto et dis/
pensatiōe dicit. **In** p̄ se malis non
cadit dispensatio et q̄ bñ fieri non
possūt. cuiusmodi est habere p̄priū

et qui omnia abieci
tatis. hoc in dicit
nachū. seculari
est. monacho ve
niqz si dispensati
deberet hoc vo
nec p̄mitti in re
Bern. in li. de p̄
tione q̄ quicq̄ in
in manu nō relinq
abbas supra regu
sese spontanea pro
Quarto obijciūt e
no illa clauū excu
quolibet anno in
Itud repugnat
ti. **Nā** si dispens
etatis voto vt c
p̄tendit. frustra
abbati in signū
otra decretalē
tū indispensabil
sicut et castitatis
nō possit dispens
nec neg de poss
vū daretur in cō
amministratiōe
p̄ veltario vlt
Teste decretalē
extra de statu
Monachi p̄re
culū h̄re p̄mi
min⁹ est q̄ p̄
habent in p̄ce
aut p̄ncipale
piozi. vt seru
rentib⁹. et mon
et eoz sub qui

pfedros Pars

et qui omnia abiecit in voto pauper-
tatis. Hoc inquit **Bern.** ad adā mo-
nachū. seculari ppriū possidē licitū
est. monacho vero purū malū. De
niq; si dispēsatū ē iure aut factō. nō
deberet hoc votū exigi a pfitētib;
nec pmitti in regula. **Dicit** quoq;
Bern. in li. de precepto et dispensa-
tione. q; quicq; in regula traditur.
in manu nō relinquē abbat. **Neq;**
abbas supra regulā ē. cui semel ipse
sele spontanea professione subiecit.
Quarto obijciūt et dicūt q; tradi-
tio illa claviū excusat que fieri solet
quolibet anno in manu supioris.
Istud repugnat obiectioni pcedenti.
Rā si dispensatū est de hoc ppri-
etatis voto vt obiectio pcedens
p̄tendit. frustra est clavis tradenda
abbati in signū cōsensu. **Est etiam**
extra decretalē septi^o allegatā q; vo-
tū indispensabile ponit paupertatis
sicut et castitatis. Ergo sicut abbas
nō posset dispensare de fornicatio-
ne. ita neq; de possessione in ppri-
nisi dūtarat in cōi. ratione alicui^o
amministrationis vel officij. et nō
p vestiaro v; necessitate singulari
Teste decretali ex ecclia lateranēsi
extra de statu monachoz que ait.
Monachi prece nō recipiāt nec pe-
culiū h̄re pmittant. **Peculiū** longe
min^o est q; ppriū. q; h̄m iura q; res
habent in peculio nō habēt pleniū
aut pncipale dominiū sibi h̄ suo su-
piori. vt seru^o sub dño. fili^o sub pa-
rentib;. et monach^o sub abbate. sed
ex eoz sub quib; sūt licentia p tpe

tertia cclxxxii

omutādi. vendendi &c. **Et** hec potē-
tia nō est libera. sed limitata et sub-
iecta. et tñ ecclia Lateranēsi hoc p-
hibet monachis. a fortiori g^o ppriū
Obiectio ergo p̄dicta abusus est q;
irridere deū qui tñ nō irridet vt ait
apls ad **Gal. vi.** Solū ergo licituz
est illis et pmissū claves abbati vel
supiori referre qui habēt amministra-
tionē vt magister vestiarij. thesaura-
rius. cellerari^o. aut elemosynari^o. in
signū subiectiōis et amministrationis.
Mendosa q; est et delusoria veri-
tatis p̄tense clauēz abbati referre.
q; clauē referūt sed retinent ope et
affectu q; sūt sub clauē reclusa **Duo**
sūt inquit **Hugo de sanct.** vidl. que
relinquere optet ppter deū. **Facul-**
tas retinendi quitq; ppriū. et volū-
tas habendi. **Et** tñ tradēdo clauē
neut; relinquitur hoz. **Dic** queso
defensor pprietatis qd seruas in cl-
sta. tuū est an nō? **Tuū** dicere verat
regula in pncipio. **Nemo** inquiens
dicat aliq; ppriū. **Ergo** tuū nō est
sed omnium. nec tibi seruare debes
aut in vsū accipere qd tuū non est
Quid ergo custodis nō tuū? **Repo-**
ne. repone in cōi qd tuū nō est sed
omniū in cōi. neq; clauēz referas q;
clauē habere nō debes. **Quinto** ob-
ijciūt defensores pprietatis dicen-
tes nō esse ppriū. p hoc q; ad nutū
manet abbatis quotiens volet re-
uocare. **Cōtra** hos iam in parte re-
sponsū est supra **Primo** q; neq; re-
ligiosus retinere pōt peculium aut
seruare nisi p amministrationē officij

Cōtra proprietarios

nec abbas potest dispēfare. **S**cdo
qz nec abbas est supra regulā que
hoc phibet. h̄ regule obligat⁹ et s̄
ditus. vt dicit **Bern̄.** in li. de precl.
et dispēns. **F**allit ergo et q̄ retinet
peculū et p̄latu s̄ q̄ consensit. nisi p̄
administratione **F**era seuior est le
one pprietas. maxime si hypocrisi
cōmiscet. **S**imulata enim equitas
duplex est inq̄tas. dicit **aug.** super
psal. lxxi. **D**uplici gradū via dicit
Gregl. qz corp⁹ exterius. h̄ per amo
rem glorie mundo uiuit **E**t otra p̄
hibitionē **M**oyſi induit veste cōte
pta ex lino et lana. **D**euſ. xxij. **P**er
lanā simplicitas. p̄ linuz subtilitas
subdola intelligit. **L**inū celat inter
us. lanā exteri⁹ ostentat. **N**ulla res
inq̄t **E**chyl. sup **M**at̄. sic extermi
nat sic simulatio. **N**az malū sub spē
boni celatū nō cauet dū nō agno
scit. **H**omō est pprietary⁹ q̄ ppriū ex
cusat et palliat p̄ abbatis licentiaz
Nō habeo inq̄t. nō possideo. h̄ ab
bas me⁹. et tñ otra abbatis volun
tatē si forsan p̄ cōi necessitate fra
trū sciret abbate recepturū q̄ possi
det. absconderet. **A**ut si bono mo
do nō posset. inutilit̄ exponeret **S**e
xto obijciūt dicentes. ppriū nō esse
aliq̄o custodire p̄ necessitatibus se
creti. et potissime infirmitat. **Q**uos
beat⁹ **aug.** confundit in eo. q̄ talib⁹
puidere nō neglexit in regula cum
dicit. **E**grotatiū cura siue post egri
tudinē reficiendoz. siue imbecillita
te laborantiū aliqua aut febribus
pni alicui dz iniungi. vt de cellario

regulam Augustini

petat qd̄ cuiqz opus esse p̄spererit
Sive aut qui cellario siue qui vesti
bus aut codicibus p̄ponunt sine
murmure seruiant fratrib⁹ suis **I**n
cidis ergo in altez laqueoz. qz vt
patre **aug.** corrigis q̄i nō sufficiē
ter puidere necessitatib⁹ singuloz
aut de fidelitate diffidis frat̄z du
bitans ne circa egrotates faciant
debitū suū. vel qd̄ verisimili⁹ de te
solū cogitas cui paz aut nihil cure
est de ceteris. dūmodo tu ip̄e pui
sus es. **A**udeo dicere q̄ obiectio p̄
dicta officit ea pte vnde sanare pu
tat. **Q**m̄ si paup̄tatis obseruare
votū inter fr̄es longe feruidior ar
deret caritas fraterna et cura atqz
solicitudine maior esset infirmoz pi
etas intimoz ⁊ visitatio cordialior
qm̄ tūc vno infirmante om̄es infir
marēt. **I**ux̄ illud. h̄. **C**oz. h̄. **S**i pa
tis vnū mebz. spatiū. it̄. **S**i ppria
nulla esset nemo aliū expectaret ad
iuuandū et succurrendū fratri infir
manti. **N**emo diceret. hic qui infir
mat̄ satis h̄z. vñ medicos h̄eat ⁊
custodes. **T**ūc quisqz succurrendo
fratri exemplū daret quō vellet si
bi in simili casu succurri. **S**eptimo
obijciūt antedicti defensores pprie
tatis dicentes. necessarium ppriuz
p̄ festiuandis ⁊ suscipiēdis amicis
Respōdet eis. q̄ ad hoc est in ordi
ne augustini hospitalitas instituta.
et puid⁹ frater eloquens et discre
tus est eligend⁹ qui sciat amicos ⁊
bñfactores ecclesie benigne suscipe
re facultatū possibilitatem. iuxta

pros
doctrina Pauli
tas fraternitatis
vob. et hospiti
sci. Quia p̄ hac
Nec multū velle
tio frequē am
liquerunt munda
aug. filis suis
Nō carnalis sed
dilectio. **Q**uā p̄
cui mōdo crucif
affertur est car
natio. **N**ā qui v
na loquit. **T**radit
Que om̄ia veris
genda. imo ver
Qui nō relinq̄t
matrē. nō p̄m
Quāto obijciūt
his ecclie puidet
cullibet portione
hoc nō est veri
pp̄ter hoc spale
est frangendū vō
facienda mala vt
Roman. iij. **Q**ue
postponere par
mib⁹ nocte lucen
mas carbonib⁹
et spalia bona
dū est et ordi
Nono obijciūt
cupationē fra
sumā pecunie. p̄
rentia dicentiū
tioz est occupat
q̄ om̄iū in off
tūā sonat vñ

pfectos Pars

doctrinā Pauli ad Hebr. xij. Caritas fraternitatis inquit maneat in vob. et hospitalitatis nolite obliuisci. Quia p hanc qdaz placuerit. **¶** Nec multū vtilis religiosis ouersatio frequēs amicoꝝ carnaliū q̄ reliquerunt mundū. Propter qd̄ ait aug. filijs suis in regula circa finē **¶** Nō carnalis sed spūalis sit inē vos dilectio. Quia ppter vero religioso cui mund⁹ crucifixus est. nō multū affectanda est carnaliū p̄p̄nquoꝝ visitatio. Nā qui de terra est de terra loquit̄. Tractāt q̄ fabzilia fabri Que omnia veris religiosis sunt fugienda. imo verius abominanda Qui nō relinq̄t inquit x̄ps p̄ez et matrē. nō p̄t me⁹ esse discipulus. **¶** Octauo obijciūt q̄ pauciorib⁹ expēsis ecclie p̄uideēt de vestiario dādo cuilibet portione pecunie q̄ in cōi. hoc nō est verū **¶** Esto tñ q̄ sta sit. tñ ppter hoc tpale omodū parū nō est frangendū votū. Quia nō sunt faciēda mala vt veniāt bona. ad Rhomañ. iij. Preposter⁹ ordo vota postponere paruo lucro. solem verimb⁹ nocte lucentib⁹. aurū et gemmas carbonib⁹. Nōponē diuitias et tpalia bona bonis anime. absur dū est et ordinē puertere. ergo ic. **¶** Nonno obijciūt dicentes minorē occupationē fratruū esse dāe vnicuiq̄ sūmā pecunie p̄ vestiario. Cū reuerentia dicentiū. nō est ita. imo paucior est occupatio vni⁹ aut duozum q̄ omniū in officio vestiarij. hoc etiā consonat dicto phi. frustra. fieri

tertia cclxxxiii

p̄ plura qd̄ p̄t p̄ pauciora. In vni tate siquidē equalitas est. caritas. pax concordia. et qd̄ sup omē bonū est deus In pluralitate aut̄ singula ritas. diuisio. inuidia. rixa. supbia. et om̄is mali fomētū. Et ocesso ad huc quāq̄ ita non est q̄ occupatio maior adesset in cōi vestiario p̄uiso p̄ vnū aut duos q̄ p̄ omnes singillarim in p̄p̄io. nihilomin⁹ tñ minus malū ē occupatio q̄ voti trāsgressio et regule cuiusmodi est p̄p̄ietas. **¶** Itē nō min⁹ abiurata est p̄p̄ietas in vestiario q̄ i cellario p̄ regulā. Ergo si p̄ cellario vn⁹ solus impediēt. quare etiā vnus aut duo p̄ vestiario nō sufficiūt vt obseruet̄ regula q̄ hoc totiens iubet fieri. nā negari non p̄t q̄n occupatio vnus aut duozum minor sit q̄ omniū fratruū. Et sic retorquet̄ obiectio in cōfusione obijcientiū **¶** Decimo et vltimo subdunt obiectiōes otra voluntariā p̄p̄ietatē quas ponit sanctus Tho. in. iij. otra gentiles. Nāc siquidē inuadit primo **¶** Vigilātius heretic⁹ et quidā sequaces sui nō intelligentes de quib⁹ loquūt̄ neq̄ que affirmāt. Naturale est inquit cuilibet aiali vt sibi necessaria vite p̄uideat. Nā nō quelibet ps anni apta est frugib⁹ et p̄uisioni t̄porū **¶** Faciūt h⁹ estate formice 7 apes vt oegregent vnde hyeme viuāt. Sed hō multis indiget q̄ nō sp̄ inueniri p̄nt. ergo op⁹ est illi p̄uisiōe. **¶** Secdo q̄ p̄ substātiā diuitiaz esse hōis cōfirmat. ergo paupertas est otra legē

Cōtra proprietarios

nature. Naturaliter enim diligit unū quodque permanere et id quod necessarium est ad illud. Tertio est homo naturaliter animal sociale civile ut in libro politico Aristoteli dicitur. Societas autem est in mutuo iuamine et subsidio amicitie quae paupertas implere non potest. Quarto paupertas est mala per se. ergo etc. Quinto probatur quod est occasio furti. adulationis. perurii. et malorum multorum. Quinto. nam liberalitas est virtus que danda tribuit et retinet retinenda. Vitiū illi oppositū in maius est prodigalitas que omnia largitur. vitiū autem in minus est illiberalitas que retinet quae danda sunt et dat quae retinenda. Est ergo paupertas voluntaria vitiū in maius. quia omnia sua largitur et nihil retinet pro se. Pro solutio dicitur dicitur dicitur sanctus Thomas quod meliora et maxima bona hominis sunt scientie et virtutes. minima sunt bona fortune extrinseca. media sunt bona corporis. In tantum ergo sunt diuitie bone. in quantum proficiunt ad virtutis usum. quia quae ad finem sunt modum accipiunt secundum exigentiam finis. Si vero pro usu diuitiarum impeditur virtutis usus. non amplius bona dicenda sunt sed mala. Propter quod dicitur quod bonum est habere diuitias ei qui vitat ad virtutes. et malum quod pro eas retrahit a virtute nimia sollicitudine vel amore aut clatione. Hinc dicitur quod contemplativa vita perfectior est quam actiua. quia paucioribus indiget diuitiis. actiua vero pluribus

regulam Augustini

Occupat autem humana sollicitudo circa tria. Primo. circa se. secundo circa personas sibi coniunctas et familiam domumque. Tertio. circa res procurandas quibus homo indiget ad vite sustentationem. Paupertatis ergo voto abijcitur sollicitudo rei exterioris consilio divine legis. matth. xii. Si vis perfectus esse etc. Voto autem continentie abijcitur sollicitudo rei familiaris consilio scripture sancte cor. vii. Qui sine uxore est cogitat quod domini sunt. Voto autem obedientie abijcitur sollicitudo sui curam eius committendo superiori heb. vlt. Obedite prepositis vestris et subiaceite eis. ipsi enim perurigi gilant quasi robore reddiduri pro aiab vestris. Est ergo inquit sanctus Thomas. ibidem paupertas laudabilis quia liberat a vitiis. quibus homines pro diuitias implicat ut mente deo liberi vacent. et quanto magis homo pro paupertate liberatur ab impedimentis vacandi spiritualibus. tanto est laudabilior. Non dicitur tanto melior quanto maior. sed quanto liberior est ab impedimentis seculi prepedientibus vacare deo. Ad primam objectionem Vigilantibus heretici et suorum sequacium dicitur dicitur est quod naturale sit congregare necessaria ad vitam. non tamen oportet omnes circa hoc operari intendere. quia sicut apes non omnes eidem operi vacant. sed quodam melia efficiunt. quodam construunt edes. reges autem non vacant istis. Ita hominibus multa sunt necessaria quae ab uno fieri non possunt sed a multis et diuersis secundum distributionem divine sapientie. Vita nostra indiget vitiis spiritualibus a temporalibus curis alienis quae pro actibus intendunt divinis sacrificiis

pl. in. do. b.

et contemplationib' ad supplendū de
 fedū seculariū otēplatiuoz sustēta
 tiōi insiftētiū Sic ocul' videt p cete
 ris mēbris. man' defēdit oculm et la
 borat p sustētatiōe alioz mēbroz
 et sic de alijs. qm̄ multa vnū corp'
 dicit apls **Cor. ij.** Ad secūdu dicit
 dū q' monachi relinquēdo tpalia
 nō subtrahūt sibi necessaria vite. s;
 remanēt eis in cōi vita **Ad tertium**
 dicendū q' nec relinquētes oia faci
 unt oia caritatē hūane societatis
 vt satis expiētia docet. **Ad qrtuz**
 dicendū q' diuicie nō sūt p se bonū
 s; vt ordinant ad bonū rōis **Un̄** ni
 bil phibet paup'atē melioz fore si
 ad id bonū rōis ordinat pfecti' qz
 diuicie. qz extēioza bona nō sūt nisi
 vt ad interiora ordinant. Et sicut
 viciū et paupertate orit' male ordi
 nata ad rationē. sic ex diuicijs simi
 liter. **Finaliter ad quintū** dicendū
 q' paup'tas nō ot'ariat v'rtutē nec
 est p'ogalitas abh'ere oia ppter
 xp̄s. cū hoc facit religiosus debito
 sine rationis et charitatis. nā plus
 est se morti exponē p virtutē fortū
 tudinis qz vouere paup'atē ppter
 liberi' vacandū deo. Et cū arguit
 de paup'tate q' suadet et cogit fu
 rari. **Nez** est de coacta. nō at de
 voluntaria. **Sileat ergo Vigilati'**
 heretic' cū suis cōplicib' et fauto
 rib'. **Sileant quoqz amodo p'prie**
 tarij eozū qz defēsores et fautores
 ouertant qz ab errore vie sue. q' sol
 uat vota que distingerūt labia sua
 vt tandē audire mereant. vos qui

reliquistis oia. centuplū accipie
 tis et vitā eternā possidebitis. quā
 nobis ocedat qui p'misit Amen

Explicit tractat' mag'i Jobis gar
 son oia p'prietarios

Sequit' questio theolo

gica cuius titulus est. **Utz** auroza
 mane rutilās solē eviderit. In qua
 tractat' de o'filijs euāgelicis et sta
 tu pfectiōis ab eodē dño **Cancel.**

Questio determinādo
Utrū auroza mane
 rubens solē eviderit.
 Quia iuxta **Aristot.**
 in **Elenc.** Oēs transfe
 rentes sm̄ aliquā similitudinē transfe
 rūt. **Diaduertendū** ē q' vt longa et
 certa expiētia o'perit medic' auro
 re imitās naturā veris t'pati in die
 b' anni vires aiales o'fortat et p'fi
 cit. p eo scz q' in eo vt ipi tradunt
 hūoz sanguinis in quo sm̄ eos vi
 ta o'sistit dñat **Et** sol iste quē nobis
 auroza parit vita ē viuentiū q' ani
 mantū istoz. **Idcirco** alti' trāsfe
 rendo inuestigare libet in quo stat
 manet q' o'sistit vita aie n're spūalis
 et pfectio vite xp̄iane. qd' p'prie est
 theologice inuestigatōis et nō inu
 tilis o'sideratōis. **Quim'** itaqz vi
 tā isti' corpis stare et o'sistē in vnio
 ne vel diu'ctione ipi' ad aiaz q' est
 principiū vite et ad' substantialis
 corpis organici phici. **Quāto** igit'